

Saksframlegg

Saksnr:	Utval:	Dato
	Levekårsutvalet	
Sakshandsamar:	Lindås kommune	Terese Folgerø
	Arkivnr.: 16/8	Klassering:

Høyring - Endring i forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter - Innføring av betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter i psykisk helsevern og TSB

Rådmannen sitt framlegg til vedtak

Lindås kommune gir høyringssvar slik det kjem fram i saksutgreiinga

Saksopplysningar:

Lindås kommune meiner at det er andre verkemiddel enn kommunal betalingsplikt for utskrivningsklare pasientar som skal til for å betre samhandlinga, og vil ikkje støtte forslaget om innføring av betalingsplikt for utskrivningsklare pasientar i psykisk helsevern og TSB (Tverrfagleg Spesialisert Behandling for rusavhengigheit). Saksutgreiinga her gjer nærare greie for dette.

Dersom betalingsplikt likevel blir innført, er det viktig å gi ein lang nok betalingsfri periode for personar som er utan eigna bustad, sidan dette er utfordringar det tar lenger tid å løyse enn å etablere tenester.

Lindås kommune meiner det er viktig at folkeregistrert kommune som hovudregel får ansvaret for å planlegge utskriving, og eventuelt også får betalingsplikt for utskrivningsklare pasientar som blir verande i spesialisthelsetenesta.

Saksutgreiing

For å styrke tilbodet og samarbeidet omkring utskrivningsklare pasientar i psykisk helsevern og Tverrfagleg Spesialisert Behandling for rusavhengigheit (TSB), foreslår Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) endringar i forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasientar, ved å innføre betalingsplikt også for pasientar innan desse fagområda. Tidlegare er det innført betalingsplikt for utskrivningsklare pasientar i somatiske avdelingar i spesialisthelsetenesta.

Departementet understreker at kontinuiteten i spesialisthelsetenesta må ivaretakast samtidig som samarbeidet med kommunen må verte styrkt.

I høyringsutkastet til ny forskrift blir det foreslått to nye prosesskrav:

1. Spesialisthelsetenesta må ha kalla inn relevante samarbeidspartnarar til eit møte for å starte arbeidet med å utarbeide ein plan for oppfølging
2. Spesialisthelsetenesta må ha avklart sin vidare oppfølging av pasienten.

Departementet ber også om høyringsinstansane sitt syn på spørsmålet om innføring av eventuelle betalingsfrie karensdagar, og om det er opphaldskommune eller folkeregisterkommune som skal ha betalingsplikta.

Den gjeldande forskrifta om kommunal betaling for utskrivingsklare pasientar er avgrensa til somatiske pasientar. Den har til formål «å bidra til bedre arbeidsfordeling mellom tjenestenivåene i helse- og omsorgstjenesten, skape gode pasientforløp og kostnadseffektive løysingar som kan gi pasienter eit like godt eller bedre tilbod i kommunens helse- og omsorgstjeneste som i spesialisthelsetjenesten.» I høyringsbrevet skriv Helse og Omsorgsdepartementet (HOD) at det faktisk at pasientar i psykisk helsevern og TSB ikkje har vorte ein del av ordninga «har gitt et uheldig inntrykk av at samhandlingsreformen ikke omfattet psykisk helse og rus, selv om behovet for samarbeid og samhandling kan være minst like stort for disse pasientene som for somatisk syke.»

Det er knytt ein viss usikkerheit til omfanget av utskrivingsklare pasientar i psykisk helsevern og TSB. Det er eit sprik mellom registrerte data i Norsk pasientregister og det tal utskrivingsklare pasientar ein finn gjennom punkttiljingar. Departementet meiner denne forskjellen gjer at innføring av betalingsplikt medfører ein negativ risiko for tenestetilbodet til pasientane. Departementet føreslår difor at betalingsplikten for utskrivingsklare pasientar i psykisk helsevern og TSB ikkje skal tre i kraft før ein har meir kunnskap om dette, og tidlegast frå 2018.

Innføring av dei andre elementa i ordninga vil, etter det departementet vurderer, både gje betre oppfølging av den enkelte pasient og styrke datagrunnlaget for ordninga, og skal difor setjast i verk frå 1.januar 2017.

Lindås kommune understreker at samarbeidsavtaler mellom kommunar og spesialisthelsetenesta er viktige for god samhandling. Det er ikkje dokumentert at kommunal betalingsplikt for utskrivingsklare pasientar i somatisk sektor har ført til betre samhandling. Det kan heller være grunn til å spørje om det har vore ein tendens på landsbasis mot for tidlege utskrivingar som igjen har ført til auka tal reinnleggingar for sårbare pasientgrupper og difor dårlegare samhandling. Det er ikkje sikre

haldepunkt for at kommunal betaling for utskrivingsklare pasientar i psykisk helsevern og TSB vil ha positive effektar på samhandlinga eller for pasientane og brukarane.

Lindås kommune meiner at det er andre verkemiddel enn betalingsplikt for utskrivingsklare pasientar som skal til for å betre samhandlinga innan psykisk helse- og rustenester. Det viktigaste er gode verktøy for samarbeid som inkluderer likeverd, god kjennskap til kvarandre sine tenester og føresetnadar, god dialog med brukaren og ei gjensidig plikt for begge parter til å følgje opp.

Mange av pasientane som kan definerast som «utskrivingsklare» innan psykisk helse eller TSB er minst like avhengige av tett oppfølging frå spesialisthelsetenesta som frå dei kommunale tenestene for å kunne skrivast ut. Lindås kommune anbefaler at dette må komme tydelegare fram i forskrifta. Pasientar som har vorte definert som «utskrivingsklare» frå psykisk helsevern i Norge har i all hovudsak vært bustadlause, ofte etter svært lange opphald i institusjonar. Fleire av desse har også betydelege utfordringar når det gjeld åtferd, kompetanse og vilje til å samarbeide med hjelpeapparatet, og det kan vere utfordringar knytt til sikkerheit. For at kommunen skal kunne bistå pasientane/brukarane med å finne bustad, må dei aktivt søkja kommunen om å få tildelt eit kommunalt butilbod/ein kommunal bustad. Det er med andre ord ikkje tilstrekkeleg at behandlarar i spesialisthelsetenesta finn vedkommande pasient utskrivingsklar. Pasienten må sjølv ønskje - og søkje - kommunal bistand.

Fleire pasientar som har hatt lange opphald i psykisk helsevern vil fortsatt vere under tvungent psykisk helsevern utan døgnopphald, etter utskriving frå spesialisthelsetenesta. Dette er regulert i Psykisk helsevernlova, og kan berre skje under ansvar av ein institusjon som er godkjend for den aktuelle behandlingsforma. Kommunar kan berre gje tenester i pasientane sin eigen heim dersom dei ønskjer det, og pasientane kan når som helst trekkje sitt samtykke tilbake. Spesialisthelsetenesta kan ikkje skrive ein pasient ut til eit tilbod som ikkje kan etablerast på grunn av at pasienten ikkje ønskjer eit slik tilbod og/eller kommunen ikkje har lovheimel til å etablere det.

Lindås kommune har i samarbeid med andre kommunar ein Tenesteavtale 3-5 med Helse Bergen HF for samarbeid om inntak i og utskriving frå spesialisthelsetenesta innan rusmedisin og psykisk helsevern for barn, unge og vaksne (www.saman.no). Denne tenesteavtala er i tråd med Helse og omsorgstenestelova og intensjonane i Samhandlingsreforma. I avtalen er kommunane og spesialisthelsetenesta likeverdige samarbeidspartnar. Framgangsmåtar for handtering av eventuelle konflikhtar og usemje mellom partane er regulert i tenesteavtalane. I tillegg har kommunane og Helse Bergen HF utvikla Psykoseforløpsavtale, ROP-forløp avtale og andre verktøy som skal nyttas i samarbeidet.

Høyringsnotatet ber om at det vert gitt tilbakemelding om kven som er i målgruppa for tidlig kontakt til kommunane. Lindås kommune ser det som nødvendig at det vert teke kontakt med kommunen om alle innlagte som ein kan tru treng omfattande kommunale tenester etter utskriving, uavhengig av om dei og treng spesialisthelsetenester. Dette må sjølvstendig skje med pasientens samtykke.

Når det gjeld TSB er praksis hovudsakleg slik at pasientane blir utskrivne når den avtalte behandlingstida er over, eller at pasienten skriv seg sjølv ut (ikkje planlagde utskrivingar). Betaling for utskrivningsklare pasientar er i dag difor ikkje ei relevant problemstilling for denne pasientgruppa.

Det bør være ei gjensidig forståing av når ein pasient/brukar er klar til utskriving. Ei slik avgjerd må koma etter tett samarbeid og semje med kommunen. Høyringsutkastet tydeleggjer at det er kommunen som skal bestemme kva som er eit forsvarleg kommunalt tilbod for pasientar etter utskriving. Det er difor mest hensiktsmessig at dagens praksis held fram utan at kommunane får ei betalingsplikt.

Dersom ei betalingsplikt likevel blir innført, vil det vere viktig å kunne gje ein tilstrekkeleg lang betalingsfri periode dersom brukaren er bustadlaus. Dette er nødvendig for å førebyggje auka bruk av midlertidige bustader som campinghytter, hospits og anna.

Lindås kommune vil tilrå at ei eventuell betalingsplikt som hovudregel blir knytt til folkeregistrert kommune og ikkje til opphaldskommunen. Dersom det er spesielle individuelle og /eller faglege grunnar til at pasienten/brukaren ikkje vil eller bør flytte til folkeregistrert kommune, må det takast med i planlegginga av utskrivinga lenge før det kan bli tale om betaling for ein utskrivningsklar pasient.

Vedlagte saksdokument:

Høyringsbrev - Endring i forskrift om kommunal betaling av utskrivningskl(188387)	137769	03.11.2016
Høyringsnotat om innføring av betalingsplikt for utskrivningsklare pasien(188386)	137768	03.11.2016

Ikkje vedlagte saksdokument:

Doknr	Type	Dato	Tittel på saksdokumentet
Doknr	Type	Dato	Tittel på journalpost